

Provinciale Monumenten Noord-Holland

Provincie Noord-Holland

Gemeente:	Hollands Kroon	
Plaatselijke aanduiding:	Dorpsstraat 158	1733 AP Nieuwe Niedorp
Kadastrale aanduiding:		
Kad. gemeente:	Niedorp	
Sectie:	E	Nummer: 1881
Datum foto's:	14 juni 2019	

Kadastrale kaart situatie (juni 2019)

Inleiding

Noord-Hollandse STOLPBOERDERIJ, gelegen op een omvangrijk kavel aan de noordwestzijde van de Dorpsstraat, volgens gegevens uit het Kadaster in oorsprong waarschijnlijk 18de-eeuws of ouder, in 1879 - 1880 met behoud van de noordoostgevel ingrijpend verbouwd. Na 1880 is de stolp nog diverse keren aangepast. In 1961 is een dakkapel in het schild van de zuidoostgevel aangebracht. In 1996 is de stolp verbouwd (bedrijfsruimte tot bloemenwinkel) en de toegangsbrug veranderd (architectenbureau Paul Breddels). Het gebouw is in gebruik als woon- en bedrijfsruimte (bloemenwinkel).

In het jaar 2000 is een deel van de veldschuur, noordwestelijk, niet tot het monument behorend, vervangen (architectenbureau Paul Breddels).

NB: Het bijgebouw (noordwestelijk gelegen, een samengestelde schuur) valt niet onder de bescherming van het beschreven monument.

Omschrijving

Exterieur:

De stolpboerderij is gebouwd op een vrijwel vierkante plattegrond. Aan de noordoostzijde opgetrokken uit 17de- of 18de-eeuwse rode en gele baksteen in halfsteensverband; aan de overige zijden uit lichtrode kalkzandsteen, aan de westzijde in halfsteensverband, aan de zuid- en oostzijde in kruisverband. De zuidoost- en noordoostgevel worden afgesloten door grijze kalkzandsteen voor de hoekpilasters. De kalkzandsteen is ook toegepast bij de hanenkammen boven deur en vensters in deze zuidoost- en noordoostgevels en voor een horizontale band onder de gootlijst op klossen die laatst genoemde gevels afsluit. De boerderij bestaat uit een bouwlaag onder vrijwel piramidaal dak met nok parallel aan de Dorpsstraat. Het dak is met riet gedekt, met uitzondering van de onderste dakstroken die aan de noordzijde zijn voorzien van rode Hollandse pannen en aan de overige zijden van zwart geglaazuurde Hollandse pannen. Op het dak bevindt zich aan de noordoostzijde een schoorsteen (en aan de zuidoostzijde een later toegevoegde dakkapel, 1961).

De **voorgevel** (noordoost) heeft van rechts naar links: een schuifraam, een deur met sierrooster en bovenlicht, een kelderraam en vier schuifvensters, twee aan twee geplaatst. Deur en vensters hebben licht afgeronde bovendorpels en hanenkammen.

De **linker zijgevel** (zuidoost), gekeerd naar de vaarsloot en voorzien van een gecementeerde plint, heeft van rechts naar links: een schuifraam, een deur en een schuifraam (identiek aan deur en vensters in de noordoostgevel), gevolgd door drie kleine stalramen met licht gebogen bovendorpel. In het metselwerk drie langgerekte muurankers.

De **rechter zijgevel** (noordwest) bevat van links naar rechts: twee grote en een klein openslaand venster, een deur, een klein venster (en een grote, later aangebrachte samengestelde toegang met terrasdeuren en luifel).

De **achtergevel** (zuidwest) heeft van links naar rechts: een stalraam, een deur met bovenlicht en drie stalramen (de ramen in deze gevel zijn identiek aan de stalramen in de zuidgevel), gevolgd door een darsdeur in een terugliggend geveldeel.

Interieur:

In het interieur, dat diverse malen is verbouwd, zijn nog enkele oorspronkelijke elementen. Het vierkant is grotendeels aanwezig en de kapconstructie. Tegen de noordoostwand van het vierkant is de gemetselde schoorsteen bij een gemetselde muur (met later dichtgemaakte doorgangen). In de zuidoostelijke wand van het vierkant is op de verdieping een hergebruikte balk, waarschijnlijk een molenwiek, als constructief onderdeel toegepast. Een blauwgeschilderde houten deur met een ruitvormig ruitje in de is stolp aangetroffen, is in het bedrijfsgedeelte hergebruikt bij de verbouwing van 1996. In het voormalige woongedeelte, noordoost, is een houten wand met luikje, mogelijk van een bedstede. In het woongedeelte bevindt zich een balkenplafond, een schoorsteenmantel en meerdere houten deuren. Hier is tevens een betegelde kelder.

Waardering

De stolp is van belang vanwege de volgende waarden:

Cultuurhistorische waarde

- als element uit de geschiedenis van de landbouw en veeteelt in Noord-Holland;

Architectuurhistorische waarde

- als representatief voorbeeld van een Noord-Hollandse stolp;
- vanwege de ouderdom: 17de- of 18de-eeuwse oorsprong met bouwsporen uit die tijd zoals bakstenen en muurankers in de noordgevel;

Situationele en ensemblewaarden

- vanwege de beeldbepalende situering als onderdeel van een lintdorp met vaarsloot, waarvan de structuur goed bewaard gebleven is;

Gaafheid en herkenbaarheid

- vanwege de goed bewaard gebleven hoofdvorm en de gave detaillering en het materiaalgebruik uit het einde van de 19de eeuw.

Tot het hierboven vermelde monument behoort al hetgeen door bestemming of anderszins rechtens onroerend is.

De redengevende omschrijving is vastgesteld op 7 juli 2020 onder GS-nr. 1201530/1447809.

Archief

-Alkmaar, Regionaal Archief Noord-Holland, Archief 1268, bouwvergunningen Gemeente Nieuwe Niedorp, 1902-1970, bestand 039; en Archief 1272, bouwvergunningen Gemeente Niedorp, 1990-2011, bestand 728

-Leidraad Landschap en Cultuurhistorie

Zuidoostgevel aan vaarsloot

Zuidwestgevel met de darsdeuren

Zuidoostgevel

Noordwestgevel

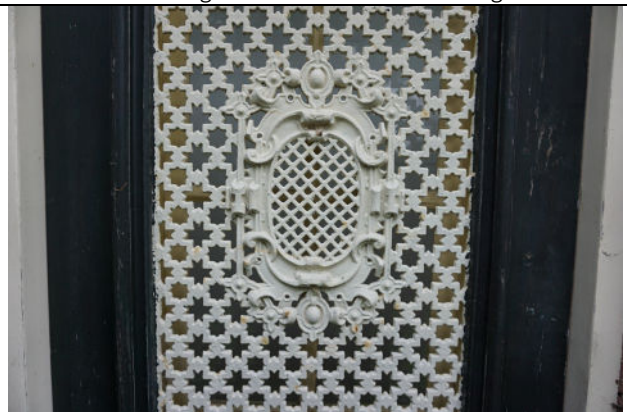
Noordoostgevel (voorgevel)

Detail met gootklossen aan noordoostgevel

Pannenrand achtergevel

Metalen rooster (centrale deel) voordeur

<p>Interieur:</p> 	
<p>Nok van kap</p> 	<p>Kap over de lengte met schoorsteen</p>
<p>Detail van een van de gebinten</p> 	<p>Overgang schoorsteen in schild</p>
<p>Balk met gebruikssporen (molenwiek)</p> 	<p>Nagels in houtconstructie</p>
<p>Schoorsteenmantel in kamer</p>	<p>Ruitje in hergebruikte deur (detail)</p>

Betegelde kelder (met tijdelijke vlonders)

Houten wand met luikjes